

ÉS PERILLÓS NO LLEGIR?

Teresa Vallès

Vicedegana de la Facultat d'Humanitats.

Quan un universitari afirma sense embuts un rotund “no m'agrada llegir”, em plantejo si no caldria donar-li el condol, com si ja hagués mort aquella persona que ell podria haver arribat a esdevenir. Potser aquest estudiant considera que és una qüestió de gustos: uns s'avorreixen amb els llibres, igual que altres es deleixen pels peus de porc o per l'steak tartar. Però no ens enganyem, no és el mateix. La lectura és més que una afició de lletraferits. Llegir i “parlar és com respirar, les paraules són l'oxigen del nostre ser” (**Lluís Foix**).

És clar que no entenc aquí per llegir desxifrar missatges elementals en xats i sms. Parlo d'alimentar el foc vital interior amb obres que siguin llenya de qualitat —perquè qualsevol que hagi atiat la llar de foc sap que no tots els troncs cremen igual. N'hi ha que s'encenen fàcilment, fan flama però no calor; altres en canvi es consumeixen lentament i desprenen escalfor hores i hores. Els bons llibres són de llarga durada: deixen dins teu un rastre fecund durant anys; alguns, tota la vida.

En una societat com la nostra, saturada d'informació i marejada pel xateig insubstantial en tota mena de xarxes socials, patim el risc de viure empetitits, amb esperits anèmics, raquítics, infradesenvolupats; de mantenir relacions interpersonals superficials i trenca-

disses; de desconèixer les veritats més fonamentals sobre la condició humana. “De l'ànima humana en sabem més des de la història de la literatura que des dels estudis mèdics” (**Andrzej Szczeklik**). Llegim per construir un mapa personal, vital i de pensament, per entendre'ns i comprendre els altres: la literatura dóna l'alteralitat (**Malcom Barral**), aquest és el gran tresor que ens regala.

Tot i que no llegir fins ara mai ha estat catalogat legalment com una conducta de risc —a diferència d'anar en moto sense casc, fer escalada lliure o simplement fumar— em pregunto si no caldria difondre un avís del tipus: Les autoritats sanitàries, polítiques, culturals i acadèmiques advertixen que no llegir és perjudicial per

a la salut i el benestar personal, familiar i social.

No llegir és arriscat perquè “el coneixement de la literatura, de la filosofia i de la història ens ajuda a distingir el que és passatger del que és permanent, l'essencial de l'accidental, el que és humà del que és inhumà, el bé del mal. La dona i l'home de moltes lectures és difícil que caigui en els extrems del dogmatisme i l'escepticisme, del relativisme o del fanatisme. Perquè aprendrà que en l'ésser humà conviuen una vocació sublim i una profunda misèria, que l'home supera infinitament l'home i que no hi ha solucions automàtiques o purament tècniques per als problemes socials” (**Alejandro Llano**). En definitiva, qui no llegeix no només està en perill, sinó que és un perill.

NO TODO VALE CUANDO SE HABLA DE VIDA

Isabel Viladomiu

Membre de l'IESB i professora de Bioètica de la UIC.

Algunos aspectos de la nueva ley sobre el paciente terminal son positivos, otros nos pueden llevar a donde no debemos ir. La ley contempla un nuevo derecho, el derecho a ser sedado a petición del paciente. Esta petición, a criterio de la nueva ley, liberaría al profesional de la responsabilidad por provocar la muerte. Las sociedades científicas reclaman que la sedación siga siendo una decisión clínica sujeta a procedimientos y criterios éticos bien definidos, recordando que en sedación no todo vale.

La sedación como tratamiento médico correcto se diferencia de la eutanasia en la intencionalidad, ya que la sedación buscaría aliviar unos síntomas y la eutanasia busca provocar la muerte para liberar al paciente de sus padecimientos. Se diferencia también en el propio proceso de administración de los fármacos que en la sedación buscará la dosis y respuesta adaptada a cada paciente y en la eutanasia, la garantía de una muerte rápida. Por último, en la sedación el parámetro de respuesta es la del alivio del síntoma con un indeseable efecto de acortamiento de la vida, siendo en la eutanasia la muerte rápida del paciente.

¿Quién puede distinguir estos matices éticos tan sutiles? El que realiza la acción. Por este motivo lo necesario, lo urgente para no vulnerar el derecho fundamental a la vida, es una formación ética profunda para que el profesional siempre respete al enfermo, viviendo o muriendo.